

Vitomir Belaj
Juraj Belaj

Sveti trokuti

Topografija hrvatske mitologije

Knjigu je objavio nakladnik Ibis grafika
u suradnji s Maticom hrvatskom
i Institutom za arheologiju iz Zagreba

Čast nam je pozvati Vas na predstavljanje knjige

Vitomir Belaj i Juraj Belaj

SVETI TROKUTI *topografija hrvatske mitologije*

Knjigu će predstaviti

prof. emeritus Vladimir Goss (Sveučilište u Rijeci)

prof. Andrej Pleterski (Znanstvenoraziskovalni center SAZU,
Inštitut za arheologiju, Ljubljana)

dr. Damir Zorić, gospodarski tajnik Matice hrvatske

te autori

prof. emeritus Vitomir Belaj (Sveučilište u Zagrebu)

dr. Juraj Belaj (Institut za arheologiju, Zagreb)

Atrij Muzeja za umjetnost i obrt, Trg maršala Tita 10, Zagreb
Srijeda, 19. studenoga 2014. u 19:00 sati.

Knjiga SVETI TROKUTI. Topografija hrvatske mitologije interdisciplinarno je djelo u kojem autori obrađuju jedan do sada neuočen segment stare, pretkršćanske vjere hrvatskih predaka. Temelji se na pretpostavci da su oni prigodom zauzimanja novoga teritorija izvodili određene obredne radnje pomoću kojih su unosili svoje bogove u novoosvojeno područje i smjestili ih u krajolik. Otkrivanjem tragova tih radnji mogu se utvrditi neke pojedinosti postupka zaposjedanja nove domovine i osvijetliti povijesna zbivanja i organizaciju življenja o kojima ne govori ni jedan pisani dokument.

Taj je posve novi pristup najranijoj povijesti slavenskih skupina prvi uveo slovenski arheolog Andrej Pleterski god. 1996., a u hrvatsku znanost unosi ga Vitomir Belaj od god. 1998. Ovom knjigom nastoji se uvesti u hrvatske povijesne znanosti jednu novu vrstu izvora za poznavanje naše najranije povijesti.

Specifičan metodički pristup i postavljanje pitanja u ovoj knjizi posve su novi i do sada (osim nekoliko članaka obojice autora) nitko u nas o tome nije pisao. Tematski se autori naslanjaju na istraživanja Andreja Pleterskoga, a metodički (ne i tematski) na djela Radoslava Katičića.

8. SVETI TROKUT ZAGREBAČKI

Ne znamo zašto se Zagreb zapravo zove Zagreb¹¹⁷. Ne znamo ni mu slavenskom plemenu koje je naselilo područje Zagreba, ni prvu župu na tome području, pa čak ne znamo sa sigurnošću niti je li sjedištem rane prefeudalne slavenske župe. No otkrivene su tri točke, i to u vrlo preciznim međusobnim odnosima. Ali do toga smo došli tek Andautoniju. Ali prvo su nalazi u podrumu Muzeja grada Zagreba, pa i za važnosti Zagreba, a drugo uopće niti nije bio Zagreb, nego grad dvanaest km zračne linije udaljen od njega, tamo negdje preko Save. Ali da bi prije pokršćavanja bio tako važno središte, nije bilo podataka. Znali smo Jarun (koji Zagrepčanin ne zna za nj) i za moguće njegovo mitsko značenje U drevnom ruskom gradu Suzdalju postojala je Jarunova gora (Jarunova gora). Čak smo uzeli kartu i pokušali s vrha Medvednice, Slemenca, s kutom od oko 23° nacijeliti neke pogodne točke za trokut. Nista. Pa smo uzeli za ishodište Zagrebačku katedralu. Opet ništa. Ali na starim se planinarskim kartama dio gore oko crkvice sv. Jakoba, što ga Kukuljević Sakcinski zove *gora sv. Jakova* (1854: 131), zove *Veliki plazar* (greben na kojem je drevni Medvedgrad zove se *Mali plazar*). Ako od Sv. Jakoba pogledate na Medvedgrad, vidjet ćete u istome pravcu u daljini toranj zagrebačke

¹¹⁷ O najnovijoj pretpostavci, prema kojoj bi Zagreb dobio ime prema baredikstov Gabrijelu, od galiceralijskoga *g* + *al*(n) *Gabro*, vidi Alerić 2000.